U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **S. K.,** zastoupený JUDr. Annou Doležalovou, MBA, advokátkou se sídlem Štěpánská 633/49, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 8. 2015, č. j. 2 Az 32/2014 - 71,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Odměna advokátky JUDr. Anny Doležalové, MBA, **se určuje** částkou 3.400 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 28. 8. 2015, č. j. 2 Az 32/2014 - 71, zamítl žalobu, kterou se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 20. 8. 2014, č. j. OAM-28/LE-BE02-K07-2014, jímž mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle ust. § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost.

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jedině vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud také nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To

znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu.

O přijatelnou kasační stížnost se může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu nebo jsou v judikatuře řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost může nastat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost tedy bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikaturní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je na místě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Ostatní pochybení proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby byla důvodem přijatelnosti kasační stížnosti. K tomu srv. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006 - 59, ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 Azs 11/2013 - 18, ze dne 19. 6. 2013, č. j. 7 Azs 13/2014 - 52, ze 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 2, všechny přístupné na www.nssoud.cz.

Lze tedy shrnout, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele. Je přitom v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu, aby uvedl, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by měl Nejvyšší správní soud jeho kasační stížnost věcně projednat.

V dané věci nebylo třeba řešit žádnou právní otázku, která by doposud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, popř. byla řešena rozdílně. Rovněž tak není podle názoru Nejvyššího správního soudu důvod pro to, aby bylo nutno učinit judikaturní odklon, ani že by se městský soud dopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Poukazoval-li stěžovatel na nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, důvodnost této námitky by sama o sobě zakládala přijatelnost kasační stížnosti a postačovala by k jeho zrušení. Nejvyšší správní soud i s přihlédnutím ke své stávající judikatuře konstatuje, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvážil o pro věc podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem rozhodné skutečnosti posoudil (např. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod

č. 133/2004 Sb. NSS). Absenci těchto požadavků Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku městského soudu neshledal.

Stěžovatel v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že v zemi původu měl od roku 2005 potíže se soukromými osobami, bylo mu vyhrožováno a byl asi třikrát fyzicky napaden neznámými muži. Se žádostí o pomoc se na státní orgány neobrátil, neboť by to podle jeho názoru nemělo smysl. V dubnu nebo květnu roku 2007 proto Ukrajinu opustil a přijel do České republiky. Zde pobýval nelegálně a živil se různými brigádami na stavbách. O udělení mezinárodní ochrany požádal až v roce 2014 poté, co by zadržen příslušníky Policie České republiky a byl o této možnosti informován. Jako důvod žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl legalizaci pobytu na území České republiky, obavu z jednání mafiánů a ze současné bezpečnostní situace na území Ukrajiny.

Nejvyšší správní soud se otázkou pronásledování soukromými osobami zabýval již v řadě svých rozhodnutí, z nichž lze uvést např. rozsudek ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 – 48, v němž dospěl k závěru, který formuloval v právní větě: *„Skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.“* V právní větě k rozsudku ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54 je uvedeno, že *„Obecné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu hrozí v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu. Nebyla-li žádost o azyl podána bezprostředně po příjezdu na území České republiky, ale až poté, co stěžovateli nebyl pro pozdní podání žádosti prodloužen pobyt, na území České republiky pobýval nelegálně a hrozilo mu správní vyhoštění, svědčí to o její účelovosti.“* Dále v právní větě k rozsudku ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004 – 37, je uvedeno, že *Pouhá nedůvěra občana ve státní instituce, zdůvodňovaná tvrzením, že nejsou schopny jej ochránit proti kriminálním živlům, nelze podřadit důvodům pro udělení azylu dle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.“* V této souvislosti lze poukázat i na rozsudek ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 - 57, v jehož právní větě je uvedeno, že *„I. Ustanovení § 2 odst. 7 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (ve znění účinném do 20. 12. 2007), je nutno vykládat v souladu s čl. 6 směrnice Rady 2004/83/ES (tzv. kvalifikační směrnice), a to tak, že pokud jde o povahu původců pronásledování, potažmo vážné újmy, uplatní se definice uvedená v tomto ustanovení také na osoby s nárokem na doplňkovou ochranu. Jinak řečeno nestátní subjekty (soukromé osoby) mohou být původci jak pronásledování ve vztahu k osobám majícím nárok na udělení azylu, tak vážné újmy ve vztahu k osobám s nárokem na doplňkovou ochranu. II. Pro posouzení, zda je ochrana před vážnou újmou ze strany státu, kam má být žadatel navrácen, dostatečná, se uplatní výkladové pravidlo čl. 7 odst. 2 směrnice Rady 2004/83/ES, podle něhož se má zpravidla za to, že ochrana je poskytována, jestliže stát, či strany nebo organizace ovládající stát učiní přiměřené kroky k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy, mimo jiné zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo způsobení vážné újmy, a žadatel má k této ochraně přístup.“*

Pokud jde o bezpečnostní situaci na Ukrajině lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68, v němž byl vysloven závěr, že „*v případě konfliktu nemajícího charakter totálního konfliktu musí žadatel prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy; (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on.*“ Ani dříve, ani v současné době nelze situaci na Ukrajině klasifikovat jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Jedná se o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá. Rovněž tak nelze odhlédnout od skutečnosti, že místem pobytu stěžovatele na území Ukrajiny bylo město Žuravno ve Lvovské oblasti v západní části země, která není ozbrojeným konfliktem dotčena. Nejvyšší správní soud proto nepovažuje poukaz stěžovatele na vnitřní nepokoje na východní Ukrajině za přiléhavý, neboť západní část Ukrajiny nebyla vojenskými událostmi nijak zasažena, a nelze tudíž dovozovat, že by zde stěžovateli hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu. Odhlédnout nelze ani od možnosti podat opakovanou žádost o udělení azylu. K tomu srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 – 96, publikovaný pod č. 2642/2012 Sb. NSS, nebo rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2012, č. j. 4 Azs 4/2012 – 19, a ze dne 4. 2. 2013, č. j. 8 Azs 27/2012 – 65.

V případě stěžovatele je nutno přihlédnout i k tomu, že o udělení mezinárodní ochrany požádal dne 13. 2. 2014 poté, kdy byl dne 6. 2. 2014 kontrolován hlídkou Policie České republiky, přičemž bylo zjištěno, že u sebe nemá doklad totožnosti. Následně bylo zjištěno, že nemá povolený pobyt na území České republiky. Proto byl zajištěn a téhož dne mu bylo uloženo správní vyhoštění. Z uvedených skutečností je tak zřejmé, že o udělení mezinárodní ochrany požádal proto, aby se vyhnul správnímu vyhoštění. V jeho jednání tak lze spatřovat jednoznačnou účelovost (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, a ze dne 29. 6. 2005, č. j. 4 Azs 519/2004 - 83).

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto Nejvyšší správní soud podle ust. § 104a odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou

Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Stěžovateli byla pro řízení ustanovena zástupkyní advokátka a podle ust. § 35 odst. 8 s. ř. s. platí v takovém případě její odměnu včetně hotových výdajů stát. Podle ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, náleží advokátce odměna za jeden úkon právní služby (písemné podání ve věci

samé) ve výši 3.100 Kč a podle ust. § 13 odst. 3 citované vyhlášky náhrada hotových výdajů za jeden úkon ve výši 300 Kč. Celková částka odměny proto činí 3.400 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. prosince 2015

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu